

ברית בין הבתרים

קראו את הפסוקים הבאים:

- (ז) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ה' אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֵת לְךָ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ.
 (ח) וַיֹּאמֶר אֱדֹנָי אֱלֹהִים בְּמָה אֲדַע כִּי אֵינְךָ שֶׁנָּה.
 (ט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי קַחָה לִּי עֵגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאֵיל מְשֻׁלֶּשׁ וְחֵר וְגִזְל.
 (י) וַיִּקַּח לוֹ אֶת כָּל אֵלֶּה וַיְבַתֵּר אֹתָם בְּתוֹךְ וַיִּתֵּן אִישׁ בְּתֵרוֹ לְקִרְיַת רַעְהוּ וְאֶת הַצֶּפֶר לֹא בָתֵּר.
 (יא) וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם.
 (יב) וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לְבוֹא וַתִּרְדָּמָה נְפֻלָּה עַל אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נִפְלְתָה עָלָיו.
 (יג) וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יְדַע תְּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְעַבְדוּם וְעַנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה.
 (יד) וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרַי כֹּן יֵצְאוּ בְּרִכְשׁ גָּדוֹל.
 (טו) וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקְבֹּר בְּשִׁיבָה טוֹבָה.
 (טז) וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא שָׁלֵם עוֹן הָאֲמֵרִי עַד הֵנָּה.
 (יז) וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וְעֵלְטָה הָיָה וְהִנֵּה תַנּוּר עֹשֵׂן וְלִפְיֵד אִשׁ אֲשֶׁר עֵבֵר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה.
 (יח) בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת ה' אֶת אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזַרְעֶךָ נִתְּתִי אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד הַנָּהָר הַגָּדֹל
 נָהָר פָּרָת....

בראשית טו:ז-יח

1. עיינו בפסוק ז. כיצד מציג ה' את עצמו כאן בפני אברהם? מדוע לדעתכם?

2. מה שואל אברהם בפסוק ח? תוכלו להעזר בפירושו של הרב שטיינזלץ לפסוק:

וַיֹּאמֶר: ה' אֱלֹהִים, בְּמָה אֲדַע כִּי אֵינְךָ שֶׁנָּה?

[הרב שטיינזלץ: מניין לי שאכן הבטחתך לירושת הארץ תתקיים?]

מה מביא את אברהם לדעתכם לשאול שאלה זו?

3. מפסוקים ט עד סוף הפרק מתואר טקס כריתת הברית. הברית נעשית בטקס של לקיחת בהמות ועופות, וחיתוך הבהמות לכן נקראת ברית זו: **ברית בין הבתרים**.
חיתוך הבהמות כברית בין שני צדדים היתה מוכרת בעולם העתיק כדרך לכריתת בריתות בין צדדים שונים.
(ייתכן שזה קרה במציאות או שזה היה מחזה מעין "חלום" של אברהם).

מהי ההבטחה העיקרית שאותה מבטיח ה' לאברהם בכריתת ברית? (העזרו בפסוק ז)

**מה יודע אברהם בתום התגלות זו שלא ידע קודם? (מבחינת הבטחות, נבואות לעתיד, ועוד)
עיינו במיוחד בפסוקים יג-טז.**

תוכלו לכתוב את הדברים בלשונכם, או לסמן בטקסט בצבע שונה כל פרט שהתחדש לאברהם.

1

2

3

4. **חזרו כעת לפסוק יב:**

א. הקיפו בעיגול את המילים המתארות את תחושות אברהם תוך כדי ברית בין הבתרים.
ב. לאור מה שכתבתם שהתחדש לאברהם, האם ניתן להבין את תחושתו של אברהם המתוארת בפסוק זה? מדוע?

ג. ראינו שאברהם קיבל מסרים מפחידים, ולא פשוטים לאורך המחזה. אך כמו במקומות רבים בהסטוריה של עם ישראל, יחד עם המסרים המפחידים, ישנם גם מסרים מעודדים. האם תוכלו לציין מסר מעודד אחד לפחות שניתן לקחת מהנבואה שקיבל אברהם?

כתבו שאלות שיש לכם לאחר לימוד זה. (השאלות יכולות להיות על דברים שאינם ברורים לכם מתוך הפסוקים/מידע חסר בפסוק/ שאלות מחשבה שיש לכם בעקבות הלימוד ועוד).

דוגמאות לשאלות אפשריות: מהם הגבולות המובטחים - "מִנְהָר מִצְרַיִם עַד הַנְּהָר הַגָּדֹל נְהַר פְּרָת" היכן מקומות אלו על המפה?

כעת חישבו אתם על מספר שאלות נוספות שנשארו פתוחות, לאחר לימוד הפסוקים. בהצלחה!

1

2

3

4